**Inspraak avond Beeldvormende bijeenkomst over het voorstel tot vaststelling van het uitnodigingskader zon en wind Gemeente Aalten 23 juni 2021**

Goedenavond,

Hartelijk dank dat ik hier vanavond het woord mag voeren.

Mijn naam is  en ik ben huisarts in Lichtenvoorde.

Als huisartsen maken wij ons grote zorgen over de gezondheid gevolgen van windmolens van 180 meter hoog. Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en milieuhygiëne, lijkt vooral het geluid die de windmolens maken een negatieve invloed te hebben op de gezondheid van mensen. Hoe harder het geluid, hoe groter de hinder ervan. Mensen ervaren hierdoor een verminderde levenskwaliteit. Over andere gezondheidseffecten is veel nog niet duidelijk, er komt geen eenduidig resultaat uit de onderzoeken.  Hiervoor is dus verder onderzoek nodig. Als een windmolen er eenmaal staat moeten de bewoners het doen met de overlast die geeft. Zo lang de gezondheidseffecten hiervan onduidelijk zijn roepen wij op hier uiterst terughoudend mee te zijn.

Als inwoner van het centrum van Lichtenvoorde, 4,5 tot 5 km hemelsbreed van de windmolens, weet ik uit eigen ervaring dat je ’s avonds als de wind onze kant op staat de windmolens kunt horen.  Hoe dit geluid is bij molens die 180 meter hoog zijn laat zich raden.

Noaberschap is een van de kernwaarden van onze Achterhoekse samenleving waar we trots met zijn allen.

We letten op elkaar en we zorgen voor elkaar. Dat zorgen ervoor dat onze buren geen last van ons hebben. Dat is wat de kwaliteit van wonen in onze mooie Achterhoek zo fantastisch maakt. Ik denk te weten dat u allen dit onderschrijft.

Onze regionale ziekenhuizen scoren in de landelijke waardering lijstjes altijd erg hoog. Van de 100 ziekenhuizen eindigen zowel het SKB als het Slingeland Ziekenhuis steevast in de top 5. Ik ben ervan overtuigd dat dit niet komt door de kwaliteit van de artsen, die uitstekend is net zoals in alle ziekenhuizen in Nederland. Nee, dit komt door de zorgzaamheid van de medewerkers, kortom het noaberschap waar we met zijn allen voor staan.

Goed naoberschap beperkt zich niet alleen tot de straat of buurt, maar is ook van toepassing op dorpen.

Het plaatsen van windmolens van 180 meter hoog waarbij de lasten van de windmolens bij een naburige gemeente terecht komen getuigt niet van goed naoberschap, integendeel zou ik willen zeggen.

Hartelijk dank voor uw aandacht.

Bijlage: RIVM Publiekssamenvatting Gezondheidseffecten van windturbinegeluid: een update 2020-0150

**Health effects related to wind turbine sound: an update RIVM report 2020-0150**

**Publiekssamenvatting Gezondheidseffecten van windturbinegeluid: een update**

Vragen over gezondheidseffecten spelen een prominente rol in lokale discussies over de plannen voor uitbreiding van het windpark in Nederland, Zwitserland en elders. Het Zwitserse Federale Milieubureau vroeg het RIVM de literatuur verschenen tussen 2017 en medio 2020 op een rij te zetten, over het effect van geluid van windturbines op de gezondheid van omwonenden. Het RIVM en Mundonovo sound research verzamelden de wetenschappelijke literatuur over het effect van windturbines op ervaren hinder, slaapverstoring, hart- en vaatziekten en de stofwisseling. Ook werd bekeken wat bekend is over hinder door de visuele aspecten van windturbines en andere niet-akoestische factoren, zoals het lokale besluitvormingsproces. Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms wel met de ervaren hinder. Deze resultaten onderbouwen de eerdere conclusies van een vergelijkbare opdracht drie jaar geleden. De literatuur liet duidelijk zien dat omwonenden minder hinder hebben van de windturbines als ze betrokken werden bij de plaatsing ervan. Door mee te kunnen denken over de plaatsing en de balans tussen kosten en baten, ervaren omwonenden minder hinder. Het is daarom belangrijk zorgen van omwonenden serieus te nemen en hen te betrekken bij het planningsproces en de plaatsing van windturbines. Kernwoorden: windturbine, windpark, ritmisch geluid, laagfrequent, infrageluid, gezondheidseffecten, hinder, slaapverstoring